

der skal være mulighed for at iværksætte isolation eller besøgs- og brevkontrol af en udlænding, der er frihedsberøvet i medfør af udlændingelovens § 36.

Det må således henstå som usikkert, hvad betydningen er af, at det i udlændingelovens § 36, stk. 3, foreskrives, at retsplejelovens bestemmelser om isolation samt besøgs- og brevkontrol finder anvendelse *med de fornødne lempelser*. Der findes ikke i forarbejderne til udlændingelovens § 36 nogen beskrivelse heraf, og der ses ikke at foreligge retspraksis vedrørende spørgsmålet om isolation eller besøgs- og brevkontrol af frihedsberøvede udlændinge.

Hertil kommer den vanskelighed, at de bestemmelser, der henvises til i retsplejeloven, angiver, at det er de efterforskningsmæssige hensyn som led i den strafferetlige forfølgning af varetægtsarrestanten, der er afgørende for, om indgrebene kan foretages. Disse hensyn lader sig imidlertid ikke uden videre overføre til den situation, hvor en udlænding er frihedsberøvet i medfør af udlændingelovens § 36.

Ud over at tilvejebringe en klargøring af betingelserne for iværksættelse af isolation, besøgs- og brevkontrol vil de foreslåede bestemmelser indebære en væsentlig forbedring af de frihedsberøvede udlændinges retssikkerhed, idet det foreslåede regelsæt dels vil indeholde en præcis regulering i loven af, hvornår disse for den frihedsberøvede belastende indgreb kan foretages, dels vil indeholde bestemmelser om domstolkontrol.

5.3. *Hidtidig praksis for anvendelsen af isolation, besøgs- og brevkontrol.*

Rigspolitichefen har om praksis for anvendelsen af isolation samt besøgs- og brevkontrol oplyst, at frihedsberøvede udlændinge altid har skullet behandles så lempeligt som muligt under frihedsberøvelsen, og at dette stadig gælder.

Brev- og besøgskontrol anvendes over for udlændinge, hvis dette er konkret begrundet i den efterforskning, der finder sted for at tilvejebringe det fornødne beslutningsgrundlag i udlændingesagen. Brev- og besøgskontrol anvendes herefter bl.a. over for uidentificerede asylansøgere og/eller asylansøgere, hvis rejserute eller færdens i øvrigt er genstand for en nærmere efterforskning, og hvor efterforskningen ville kunne påvirkes eller modarbejdes.

For så vidt angår spørgsmålet om isolation er det oplyst, at der i praksis ikke anvendes begrænsninger i adgangen til fællesskab.

Der er ikke med de foreslåede bestemmelser til tænkt nogen udvidelse af den hidtidige adgang til at foretage isolation samt brev- og besøgskontrol. Hensigten med de foreslåede bestemmelser er alene af hensyn til de frihedsberøvede udlændinges retssik-

kerhed at foretage en klargøring af de gældende bestemmelser.

5.4. *Anvendelsen af frihedsberøvelse over for udlændinge i medfør af udlændingeloven.*

Efter den nugældende bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., kan politiet bestemme, at en udlænding, som ikke har fast bopæl her i landet, skal underkastes frihedsberøvelse, såfremt de i udlændingelovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning eller udvisning.

Rigspolitichefen har om praksis oplyst, at udlændinge, der frihedsberøves i medfør af udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., kan inddeles i følgende kategorier:

1. Asylansøgere i »venteposition«.

I disse tilfælde har Direktoratet for Udlændinge ikke på det foreliggende grundlag kunnet træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding, der på grænsen har ansøgt om asyl, skal tillades indrejse her i landet, mens asylansøgningen behandles, eller om udlændingen i medfør af udlændingelovens § 48, stk. 2, skal afvises eller udvises og udsendes til et sikkert tredjeland, hvor der ikke er risiko for en af Genevekonventionen omfattet forfølgelse, og hvor der ikke er risiko for, at udlændingen vil blive tilbagesendt til et land, hvor der er risiko for en sådan forfølgelse.

I denne situation vil en indrejsende asylansøger i almindelighed som følge af muligheden for en nært foranstående beslutning fra direktoratets side om afvisning eller udvisning og udsendelse blive underkastet frihedsberøvelse. Dette gælder navnlig, hvis den pågældende i forbindelse med indreisen ikke kan afgive en fyldestgørende forklaring på sin identitet, oprindelsesland og/eller rejserute, eller hvis pågældende ikke er i besiddelse af pas, visum eller identitetspapirer i øvrigt, således at yderligere efterforskning er nødvendig med henblik på at opnå det fornødne beslutningsgrundlag efter udlændingelovens § 48, stk. 2.

2. Asylansøgere i »normalprocedure«.

Direktoratet for Udlændinge har i disse tilfælde truffet beslutning om at tillade asylansøgeren indrejse her i landet, mens asylansøgningen behandles. En asylansøger vil på dette stadie af sagen som overvejende hovedregel ikke være frihedsberøvet, men blive indkvarteret på et asylcenter i medfør af udlændingelovens § 42 a. Dette vil som udgangspunkt også gælde i de situationer, hvor politiet har måttet opgive at fastlægge asylansøgerens rejserute eller identi-